

Central Schoolokban. Az ipari élet rohamos fejlődésére, a munkahelyekért folyó egyre élesebb versengésre és a Central Schooloknak éppen emiatt mindjobban növekvő nemzeti jelentőségére való tekintettel mind a nagyközönség, mind a pedagógusok fölötté kívánatosnak tartanák, hogy ez az iskolatípus tantestületei javadalmazásának és épületei felszereltségének megjavításával mielőbb a mostaninál magasabb színvonalra emelkedjék.

Ami az elvont s elmélyülő gondolkodásra hajló gyermeket illeti, az ő számára a Secondary Schoolnak nevezett középfokú iskola nyújtja a lelkiiségéhez legközelebb álló tanulmányi anyagot. A kémiát, fizikát, algebrát, geometriát és a modern nyelveket éppen a neki való formában és adagolásban tanítja az akadémikus irányzatú Secondary School, amelynek tanárai az egyetem szellemével vannak telítve, és növendékeiket is elsősorban az egyetemi tanulmányokra készítik elő.

Ma már az angol egyetemek is szinte egyik céljukul tűzik ki a gyakorlati élettel való minél erősebb kapcsolatnak megteremtését. Szükség volt erre, mert a közvélemény egyre hangosabban követelte tőlük, hogy bizonyos tárgyakban, mindenekelőtt az idegen nyelvekben, olyan képzettséget nyújtsanak a tanári pályára lépő vagy kereskedelmi vállalatok vezető helyeire törekvő hallgatóiknak, amely mindenképen megfelel korunk fokozott gyakorlatiassági kívánalmainak.

Láczér István.

MAGYAR PAEDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Éltes Mátyás ravatalánál. A Magyar Paedagógiai Társaság nevében mélységes fájdalommal búcsúzom Eltes Mátyástól, aki egyrészt 21 éve tagja és 16 éve jegyzője Társaságunknak, másrészt pedig élénken résztvett szellemi törekvéseinkben. A Magyar Paedagógiai Társaság munkásságának központjában a pedagógia egyetemes kérdései állnak. Ha most azt keresem, hogy mi volt Eltes Mátyás nevelői gondolatvilágában a legegyetemesebb gondolat, akkor a globális módszer jellemvonása jut eszembe. Megboldogult barátunk az utóbbi években sokat foglalkozott a globális módszerrel. Úgy érzem, e módszernek az egészre, az átfogóra, a teljességre, az egységre törekvő gondolata Eltes Mátyás legegyetemesebb nevelői jellemvonása. Ezt a következőkből látom.

Eltes Mátyás hivatásánál fogva elsősorban gyengetehetségű gyermekekkel foglalkozott. E tárgyra vonatkozólag több értékes munkát is írt. Azonban itt nem állt meg, hanem az intelligenciavizsgálatok hídján át eljutott a normális gyermekek területére is. Finom nevelői érzékkel megírt kritikái mutatják, hogy ezen a területen is elsőrangú pedagógus volt. Ezt igazolják azok a bölcs szavai is, amelyeket növendékeinkhez intézett, amikor intézetében hospitáltunk. Ez csendült ki abból az irányításból, amellyel növendékeinket az intelligenciavizsgálatokba többízben bevezette. Rajta keresztül éreztem meg azt, hogy a

pedagógia művészeti jellegének megéreztetésére legalkalmasabbak a gyógypedagógiai intézetek.

Az átfogó egészre való törekvést látjuk abból, hogy ő, az intelligenciavizsgálatok legkiválóbb magyar művelője, mind kritikáiban, mind nevelési gondolatában az érzelmi és akarati élet nevelésének kiváló képviselője. Ezt mutatja lelkének az a sugara, amellyel iskolájának jeligéjéül Gárdonyi örök szépségű költeményét választotta: „Mikor először lépsz az iskolába, Legyen arcodon Jézus nyájassága...“ Ez kellene, hogy minden iskola jeligéje legyen. Ez a költemény nemcsak intézete jeligéje, hanem jelképe Eltes Máttyás apostoli lelkének is.

Az átfogó egészre való törekvést látjuk abban is, hogyan kapcsol össze külföldi és hazai pedagógiai megnyilatkozásokat. Ha külföldön jár, haza gondol, ha külföldi könyvet olvas, a magyar ügyet akarja szolgálni, ha gyermek-tanulmányi munka kerül a kezébe, a magyar gyermeket akarja segíteni. Binet és Simon intelligenciapróbáit a magyar gyerekekre alkalmazta. Ezzel példát mutatott arra, hogyan kell a külföldről hozott gondolatokat a magyar nemzet javára értékesíteni. A magyar gyermek kutatására vonatkozó értékes munkásságát a külföldön is méltányolták.

Az átfogó egészre, lelki egységre való törekvést nemcsak írásban és szóban képviselte, hanem saját életével is példázta. Az intelligenciavizsgálatok tárgyilagos képviselője csupa szív, csupa érzelmi melegség, csupa lelkesedés.

Az új nevelés utrechti kongresszusán új köntösben elhangzott egy régi követelés: „Tanuljunk meg együttélni!“ Eltes Máttyás a maga szerény, szelíd, bölcs, áldozatra és szolgálatra kész jellemével egész életén át tanította ezt a régi, de egyúttal örökké modern követelést. Kövessük!

Eltes Máttyás, kedves barátunk, Isten veled!

Padányi-Frank Antal.

* * *

1936 szeptember 19-i felolvasó ülésünk tárgysora ez volt: 1. *Kornis Gyula* elnöki megnyitója: *Testi kultúra és világnézet.* (Megjelent a Tükör c. folyóiratnak f. évi októberi számában, IV. évf. 706—7. l.) 2. *Kovács János*: *Középfokú mezőgazdasági oktatásunk.* 3. *Tóth Antal*: *A magyar kisdiednevelés és óvodáképítés reformja.*

Az 1936 október 17-én tartott felolvasó ülésen *Friml Aladár* elnökölt és két előadás hangzott el. 1. *Hajdu János*: *A nevelés gondolata br. Eötvös József költészetében.* (Székfoglaló.) 2. *Kovács Rezső*: *Mozgásművészet, mozgás-technika, mozgásöröm.*

Felelős szerkesztő: Nagy J. Béla, felelős kiadó: Padányi-Frank Antal.

24.722. — K. M. Egyetemi Nyomda, Budapest VIII, Múzeum-körút 6. (F.: Thiering Richárd.)